

ZOONOTISKE TARMINFEKTIONER 2003

Uge 9, 2004

Zoonoser er sygdomme, der overføres fra dyr til mennesker. Zoonotiske tarminfektioner opstår efter indtagelse af forurenede fødevarer eller vand eller efter kontakt til inficerede dyr.

Generel udvikling

Siden 1999 er *Campylobacter jejuni/coli* den hyppigste bakterielle zoonose. I laboratoriemeldesystemet blev 3542 tilfælde (66 pr. 10⁵) registreret i 2003. Antallet steg fra 1992 til 2001, men faldt med 5% i 2002 og med 19% i 2003 sammenlignet med det forrige år, figur 1.

Bortset fra en mindre stigning i 2001, har forekomsten af salmonella været faldende siden 1997. I 2003 blev der i alt registreret 1724 tilfælde (32 pr. 10⁵), 17% færre end i 2002, hvilket er det laveste antal siden 1985. Det samlede tal dækker over et 33% fald for *S. Enteritidis*, en 18% stigning for *S. Typhimurium* og et 8% fald for gruppen af øvrige serotyper. *S. Enteritidis*, som primært kommer fra hønseæg, er stadig den hyppigste serotype, tabel 1.

Incidensen af *S. Typhimurium*, der primært overføres fra svine- og fjerkrækød, nærmer sig den for *S. Enteritidis*. Det øgede antal *S. Typhimurium* tilfælde i 2003 skyldes bl.a. et stort restaurant-forårsaget udbrud (40 tilfælde) i sommeren 2003, EPI-NYT 42/03.

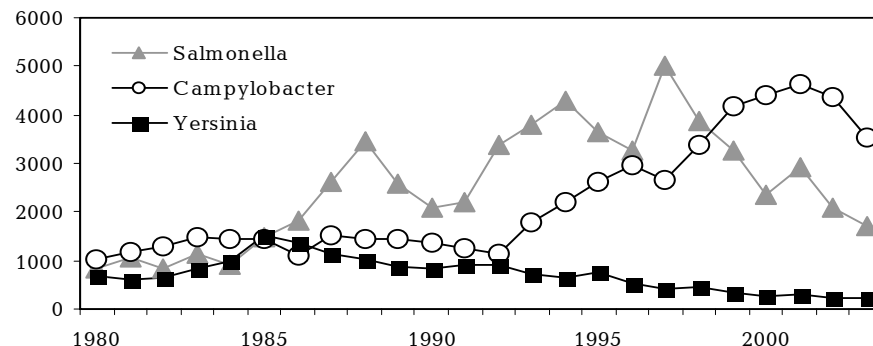
Tabel 1. Antal Salmonella episoder fordelt på serotype, 2003

Serotype	Antal	(%)
<i>S. Enteritidis</i>	746	(43)
<i>S. Typhimurium</i>	455	(26)
<i>S. Virchow</i>	40	(2)
<i>S. Agona</i>	38	(2)
<i>S. Dublin</i>	34	(2)
<i>S. Newport</i>	27	(2)
<i>S. Derby</i>	26	(2)
<i>S. Infantis</i>	26	(2)
<i>S. Stanley</i>	26	(2)
<i>S. Uganda</i>	19	(1)
Andre	287	(17)
I alt	1724	(100)

Der blev registreret 245 tilfælde af *Yersinia enterocolitica* (4,5 pr. 10⁵), hvorved niveauet er uændret siden 2002.

Der blev registreret 128 verocytotoksinproducerende *E. coli* (VTEC) tilfælde (2,4 pr. 10⁵), et fald på 11% i forhold til 2002. I 2003 var 28 tilfælde (22%) forårsaget af serotypen O157, der traditionelt er blevet betragtet

Figur 1. Antal registrerede infektioner forårsaget af *Campylobacter*, *Salmonella* og *Yersinia enterocolitica*, 1980-2003

Tabel 2. Aldersspecifik incidens pr. 10⁵ for patienter med zoonotiske tarminfektioner, 2003

Alder (år)	Campylobacter	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Typhimurium</i>	Andre salmonella	<i>Yersinia enterocolitica</i>	VTEC
< 1	70	20	23	58	31	8
1-4	116	30	19	25	29	12
5-14	49	13	8	5	6	2
15-24	115	16	9	11	3	2
25-44	85	10	8	9	3	2
45-64	43	15	7	9	2	2
65+	28	12	7	7	2	1
I alt	66	14	8	10	5	2

som den mest virulente. Der blev anmeldt to tilfælde af hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS) i 2003, begge patienter havde verificerede VTEC infektioner. Patienternes aldersspecifikke incidens følger mønstret fra de foregående år, tabel 2.

Kommentar

Hovedkilden til *Campylobacter* infektioner formodes at være fjerkræ. Det faldende antal infektioner kan formentlig tilskrives en indsats mod *Campylobacter* i fersk fjerkræ, som fjerkræbranchen i samarbejde med Fødevarerinspektariatet har gennemført de seneste et til to år. For at vurdere hvilke tiltag, der i særlig grad har været effektive, er det væsentligt at branchen og myndighederne dokumenterer denne indsats. Fremtidig overvågning vil vise, om indsatsen medfører et forsat fald.

Forekomsten af salmonella har været faldende siden rekordåret 1997. Denne gunstige udvikling tilskrives den store indsats, der er gjort for at bekæmpe salmonella i fjerkræ og æg, samt i svineproduktionen. Et fem-fold fald i forekomsten af *S. Enteritidis* skyldes især handlingsplanen til bekæmpelse af salmonella i

konsumægproduktionen, som må betegnes som en meget succesfuld forebyggelsesindsats.

Det er første gang siden registreringen begyndte, at det årlige antal tilfælde af VTEC ikke er steget. Der er mange smitteveje for VTEC, herunder bl.a. kontakt til drøvtyggere og deres afføring, kontakt med andre smittede og en række fødevarer af bovin oprindelse, såsom upasteuriseret mælk. Da laboratorierne diagnostiske praksis ikke er ensartet, er VTEC stadig underdiagnosticeret. (S. Ethelberg, K.E. Olsen, F. Scheutz, Afd. for Bakteriologi, Mykologi og Parasitologi, K. Mølbak, Epid. afd.)

RÅDGIVNING AF PRIVATE

SSI oplever et stigende antal henvendelser fra privatpersoner som oplyser, at deres læge har henvist dem mhp. rådgivning om rejsevaccination eller lignende. SSI rådgiver normalt ikke privatpersoner. Rådgivningen skal ske via egen læge eller andet sundhedspersonale, som i tvivlstilfælde eller ved uddybende spørgsmål kan kontakte Institutet. På www.ssi.dk, kan der findes svar på mange spørgsmål. (Epidemiologisk afdeling)

25. februar 2004

Patienter med laboratoriepåvist *Listeria monocytogenes*

4. kvartal 2003 sammenlignet med 4. kvartal 2002 samt hele 2003 og 2002

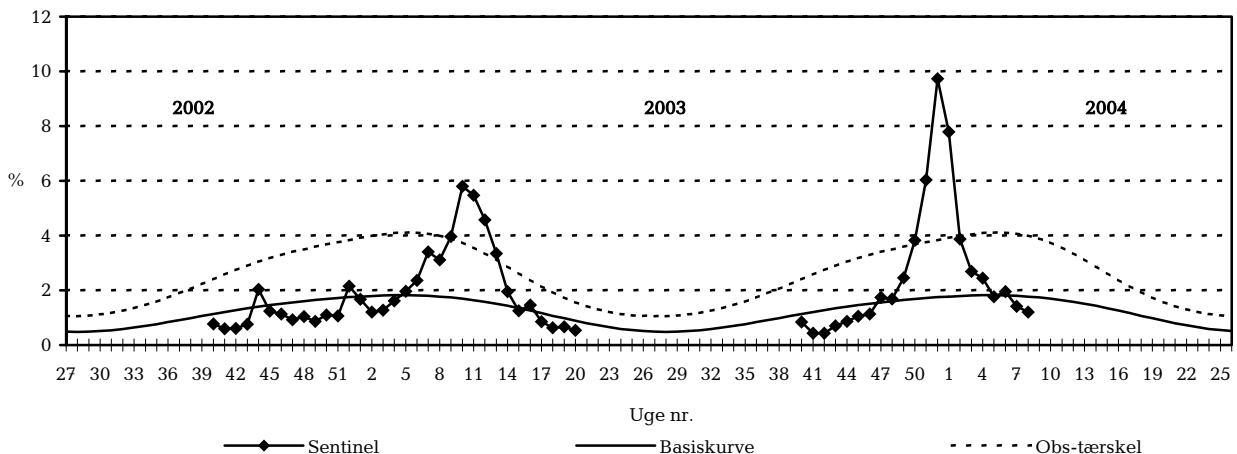
	4. kvartal 2003	4. kvartal 2002	Total 2003	Total 2002
Mor/barn infektion	1	-	4	2
Sepsis	4	4	19	19
Meningitis	-	-	4	5
Andet	1 *	-	2	3
I alt	6	4	29	29

* Pleuritis/peritonitis hos levercirrhosepatient

(ABMP)

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2002/2003/2004

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information kan ses i Influenza-Nyt på adressen: www.ssi.dk/sw2796.asp

(Epidemiologisk afdeling)

Sekretprøver modtaget fra sentinelovervågningen

Uge nr.	2003										2004																		
	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Antal modt.	0	5	6	12	9	10	23	28	15	10	19	9	8	5	0	11	22	1											
Influenza A												0	1			2	2												
A/H3				3	1	6	7	12	4	3	3	4	2																
A/H1																													
Influenza B																													

(Epidemiologisk afd., Virologisk afd.)